

MARIO ESCOBAR

BIBLIOTEKARKA Z SAINT-MALO

Powieść autora bestsellerowych książek:
Kotłyszka z Auschwitz i *Dzieci żółtej gwiazdy*

MARIO ESCOBAR

BIBLIOTEKARKA
Z SAINT-MALO

Z JĘZYKA HISZPAŃSKIEGO PRZEŁOŻYŁA
Patrycja Zarawska

TYTUŁ ORYGINAŁU:
La Bibliotecaria de Saint-Malo

Redaktorka prowadząca: Ewelina Kapelewska
Wydawczyni: Agata Garbowska
Redakcja: Adrian Kyć
Korekta: Bożena Sęk
Projekt okładki: Mariusz Banachowicz
Zdjęcie na okładce: © sashalaguna / Shutterstock.com
DTP: Maciej Grycz

Copyright © 2020 de Mario Escobar

Copyright © 2021 for the Polish edition by Wydawnictwo Kobiece Łukasz Kierus
Copyright © for the Polish translation by Patrycja Zarawska, 2021

Wszelkie prawa do polskiego przekładu i publikacji zastrzeżone. Powielanie i rozpowszechnianie z wykorzystaniem jakiejkolwiek techniki całości bądź fragmentów niniejszego dzieła bez uprzedniego uzyskania pisemnej zgody posiadacza tych praw jest zabronione.

Wydanie I
Białystok 2021
ISBN 978-83-66815-68-1

Bądź na bieżąco i śledź nasze wydawnictwo na Facebooku:
www.facebook.com/kobiece

www.wydawnictwokobiece.pl

Wydawnictwo Kobiece
E-mail: redakcja@wydawnictwokobiece.pl
Pełna oferta wydawnictwa jest dostępna na stronie
www.wydawnictwokobiece.pl

SPIS TREŚCI

<i>Przedmowa</i>	13
<i>Prolog</i>	17

CZĘŚĆ I LETNI DZIEŃ

ROZDZIAŁ 1. Podróż poślubna	23
ROZDZIAŁ 2. W objęciach śmierci	31
ROZDZIAŁ 3. Mobilizacja	37
ROZDZIAŁ 4. Bomby	45
ROZDZIAŁ 5. List i droga	52
ROZDZIAŁ 6. Wyższe sfery w trakcie ucieczki	59
ROZDZIAŁ 7. Spalić za sobą przeszłość.	65
ROZDZIAŁ 8. Odezwa	74
ROZDZIAŁ 9. Niemieckie buty	79
ROZDZIAŁ 10. Vichy	83
ROZDZIAŁ 11. Oficerowie w czerni	88
ROZDZIAŁ 12. Równość	94
ROZDZIAŁ 13. Zdrowie i życie	100

ROZDZIAŁ 14. Tysiące donosów	107
ROZDZIAŁ 15. Stajnia i książki	114
ROZDZIAŁ 16. Księgarz	121
ROZDZIAŁ 17. Denis	127
ROZDZIAŁ 18. Przyjaciele z Paryża	134
ROZDZIAŁ 19. Trzy listy	143

CZĘŚĆ II

W ZDROWIU I W CHOROBIE

ROZDZIAŁ 20. Chora miłość	151
ROZDZIAŁ 21. Spotkanie	157
ROZDZIAŁ 22. Mały szpieg	161
ROZDZIAŁ 23. Stawiać opór	168
ROZDZIAŁ 24. Anglik	175
ROZDZIAŁ 25. Klub czytelniczy	183
ROZDZIAŁ 26. Kwiat Republiki	189
ROZDZIAŁ 27. Miłość i śmierć	196
ROZDZIAŁ 28. V	199
ROZDZIAŁ 29. ŻANDARMI	204
ROZDZIAŁ 30. Kobieta w ciąży	214
ROZDZIAŁ 31. Brawa	219
ROZDZIAŁ 32. Pogłoski o inwazji	227
ROZDZIAŁ 33. Katolicy i komuniści	234
ROZDZIAŁ 34. Porucznik wraca do Niemiec	241
ROZDZIAŁ 35. Nieznajomy	248
ROZDZIAŁ 36. Lądowanie	256
ROZDZIAŁ 37. Blisko	263
ROZDZIAŁ 38. Atak	268
ROZDZIAŁ 39. Amerykanie	272

CZĘŚĆ III

OSTATNIE STO KROKÓW

ROZDZIAŁ 40. Długie pożegnanie.	279
ROZDZIAŁ 41. Pierwszy sierpnia	284
ROZDZIAŁ 42. Doktor.	290
ROZDZIAŁ 43. U komendanta.	294
ROZDZIAŁ 44. Ostatni przystanek	297
ROZDZIAŁ 45. Zakonnice	301
ROZDZIAŁ 46. Straceńczy plan	309
ROZDZIAŁ 47. Mont Saint-Michel	315
ROZDZIAŁ 48. Strzały	319
ROZDZIAŁ 49. Ci ostatni.	323
ROZDZIAŁ 50. Marsz desperatów	327
ROZDZIAŁ 51. Staruszek.	330
ROZDZIAŁ 52. Słowa.	337
ROZDZIAŁ 53. Pożar	342
ROZDZIAŁ 54. Ostatnia sekunda.	348
ROZDZIAŁ 55. Miasto u moich stóp	351
<i>Epilog</i>	<i>353</i>
<i>Wyjaśnienia historyczne od autora</i>	<i>361</i>
<i>Prawdziwa historia biblioteki w Saint-Malo.</i>	<i>363</i>
<i>Kalendarium.</i>	<i>365</i>

- Proszę, Tarrou, czy potrafi pan umrzeć dla miłości?
- Nie wiem, ale wydaje mi się, że teraz nie.
- Otóż właśnie. Ależ potrafi pan umrzeć dla idei, to wi-
dać gołym okiem. Ja zaś mam dosyć ludzi umierających
dla idei. Nie wierzę w bohaterstwo, wiem, że jest łatwe,
a zrozumiałem, że było zabójcze. Żyć i umierać dla tego,
co się kocha, tylko to mnie interesuje.

– ALBERT CAMUS, *DŻUMA*,
przeł. Joanna Guze (PIW, Warszawa 2010)

Dla większości ludzi wojna jest końcem samotności. Dla
mnie jest nieskończoną samotnością.

– ALBERT CAMUS (1913–1960),
francuski pisarz

Kiedy wybucha wojna, jej pierwszą ofiarą pada prawda.

– HIRAM WARREN JOHNSON (1866–1945),
amerykański polityk

PRZEDMOWA

BIBLIOTEKARKA Z SAINT-MALO opowiada o miłości, zemście, sumieniu, poczuciu winy i o przeszłości, która łapie nas jak w pułapkę i warunkuje nasze życie.

Pomysł na tę powieść narodził się podczas mojej wizyty w Saint-Malo we wrześniu 2018 roku. Miasto, choć jego zabudówki są w dużej mierze nie tyle autentyczne, ile odbudowane ze zniszczeń wojennych, urzekło mnie natychmiast. Ogromne wrażenie wywarły na mnie jego imponujące mury obronne, rozległe piaszczyste plaże w kolorze cynamonu, umocnienia z jasnobieżowego kamienia i moc przyboju chłuszczącego niewielki półwysep z taką zaciekłością, jakby pragnął rzucić na pastwę oceanowi te dumne mury miejskie. Spacerując po wieńcu umocnień otaczających starówkę, powiedziałem do Elisabeth, mojej żony: „Muszę napisać powieść o tym miejsku”.

Moje poprzednie opowieści skupiały się na okropnych następstwach Holokaustu, teraz jednak zapragnąłem ukazać cierpienia zwykłych ludzi podczas niemieckiej okupacji Francji, a przede wszystkim rzucić nieco światła na straszne

prześladowania, które podczas tej okupacji dotknęły kulturę, w szczególności zaś książki.

Właśnie tam, stojąc przed zamkiem księżnej Anny, przypomniałem sobie pewne emocjonujące doświadczenie sprzed roku, gdy jedna z moich młodych czytelniczek w krótkich słowach opowiedziała mi w Saragossie, w Hiszpanii, swoją niewiarygodną historię miłości, bólu i choroby. Te dwa pomysły się połączyły i tak powstała niniejsza powieść, zainspirowana prawdziwymi wydarzeniami.

Po kapitulacji Francji 22 czerwca 1940 roku pod okupacją niemiecką znalazła się znaczna część kraju, w tym Saint-Malo. Naziści zajęli je i włączyli w łańcuch umocnień tworzących słynny Wał Atlantycki, a także kontrolowali stąd północną część Bretanii. Mieszkańcy miasta – nieustraszeni ludzie wierni wielowiekowej tradycji korsarstwa – próbowali stosować wobec okupanta bierny opór, ale komendant niemieckiego garnizonu Andreas von Aulock okazał się człowiekiem nieubłagany i dusił w zarodku najmniejsze przejawy opozycji. Z jego rozkazu przeprowadzono czystkę w części miejskich bibliotek, by pozbyć się z nich wywrotowych książek figurujących na niesławnej liście Ottona*.

* Haniebną Listę Ottona, czyli spis książek skazanych na banicję przez okupanta, uzasadnili francuscy wydawcy w celu „uzdrowienia atmosfery” i w trosce o „stworzenie warunków potrzebnych do sprawiedliwszej i obiektywniejszej oceny problemów europejskich”, postanowili bowiem wycofać z księgarń i ze sprzedaży wymienione tam dzieła. Chodziło o książki, które „kłamliwie i tendencyjnie zatrzymały opinię francuską”, w szczególności zaś o publikacje uchodźców politycznych czy pisarzy żydowskich, którzy „zdradzając gościnę udzieloną im przez Francję, bez skrępowań zagrzewali do wojny, z której pragnęły wyciągnąć korzyści dla własnych celów egoistycznych [...]”.

Na podstawie: N. Taylor-Terlecka, *Antonina Vallentin – lwowianka – poliglotka – literatka* [w:] *Żydzi wschodniej Polski*, seria III: *Kobieta żydowska*, red. A. Janicka, J. Ławski, B. Olech, Wydział Filologiczny Uniwersytetu w Białymstoku, naukowa seria wydawnicza: *Colloquia Orientalia Bialostocensia*, Białystok 2015 (wszystkie przypisy pochodzą od tłumaczki).

Bibliotekarka z Saint-Malo opowiada o Jocelyn i Antoinie Ferrcach, o ich życiu pełnym miłości i literatury. Czyste serca powinny lśnić nawet w najciemniejszych momentach swej historii.

Mario Escobar

Madryt, październik 2019 roku

WYDAWNICTWO
KOBIECE

Spodobał Ci się fragment tej książki?

Zamów ją w naszej księgarni

www.WYDAWNICTWOKOBIECE.pl

Bądź na bieżąco i śledź nasze wydawnictwo na Facebooku:

 www.facebook.com/kobiece

ul. Andersa 40A
15-113 Białystok

e-mail: redakcja@wydawnictwokobiece.pl

tel. 731-019-059